

PRIVÉ: BOODSCHAPPEN AAN HET NIEUWE KABINET

OVER ONS

SUPPORTERS

ONTSTAAN

F.A.Q.

CONTACT

BOODSCHAPPEN AAN HET
NIEUWE KABINET

SCHADUWKABINET

Bordesfoto van Schaduwministers tijdens de 5de [landmakersbijeenkomst](#)

AAN HET NIEUWE KABINET
BOODSCHAPPEN OVER DE RUIMTELIJKE TOEKOMST VAN
NEDERLAND

Schaduwkabinet en landmakers staan klaar voor de grote verbouwing van
Nederland

Ruimte is in Nederland een kostbaar goed waar we zeer zorgvuldig mee moeten omgaan, ook voor de komende generaties. Voor een goede aanpak van de ruimtelijke uitdagingen in ons land is samenwerking tussen overheden, bedrijven, wetenschappers en burgers onontbeerlijk. De landmakers en het schaduwkabinet van "Wij maken Nederland" staan het nieuwe kabinet bij en geven advies over thema's, sleutelacties en werkwijze.

Vele veranderingen zijn op til en ons land is kwetsbaar. Voor energie en grondstoffen zijn we afhankelijk van het buitenland en ons lage land is gevoelig voor de gevolgen van klimaatverandering. De productiviteitsgroei van onze economie is laag, de ruimteclaim is hoog en bodem en landschap raken uitgeput. We lopen achter op andere landen in de wereld als het gaat om de transitie naar duurzame energie en mobiliteit. Steden vragen om aanpassing aan verandering van het klimaat, de nieuwe digitale en circulaire economie, bereikbaarheid en mobiliteit. Ook onze voedselvoorziening vraagt om een systeemwijziging om Nederland op termijn leefbaar en concurrerend te houden.

AL DOENDE LEREN EN INNOVEREN

We realiseren ons nog te weinig dat de oplossingen voor deze systeemveranderingen grote inzet en specifieke ruimteclaims vragen. Hoewel oplossingen voor deze schaal- of systeemveranderingen nog niet zijn uitgekristalliseerd, is stil zitten geen optie. We kunnen omgaan met deze onzekerheden door klein te beginnen en al doende te leren. Op verschillende plekken in het land ontstaan innovaties die buiten de gebaande paden tot stand zijn gekomen. Aan het kabinet vragen we dan ook om een andere manier van werken en bestuur om samen met innovators aan de ruimtelijke opgaven te werken.

WAT MOETEN WE DOEN?

Wij, de landmakers en het schaduwkabinet van "Wij maken Nederland", focussen ons op schaal- en systeemveranderingen met ruimtelijke impact, waarbij ruimte onder druk staat. Daarbij staan de volgende thema's centraal:

Gezondheid: voedselvoorziening, luchtkwaliteit en kwaliteit van leven

Economie: schaalvergroting en – verkleining, digitaal en circulair

Energie en klimaat: transitie, adaptatie en mitigatie

We stellen de volgende sleutelprojecten en -acties voor:

Kijk met een circulaire bril naar beleid en eigen inkoop.

Koppel alle huizen versneld van het gas af.

Breng Nederland in de Top 10 van klimaatneutrale landen. Wij zorgen voor onze eigen energievoorziening.

Richt prikkels op meervoudige waarde creatie en niet op schaalvergroting. Dat geldt voor alle sectoren zeker ook voor de landbouwsector.

Verlaag de btw op reparatie en verhoog de btw op grondstoffen.

Transformeer het mobiliteitssysteem met *smart mobility* en zet in op een *main- en brainportnet*

Laat de maatschappelijke en niet alleen de economische meerwaarde leidend zijn bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Zo ontstaan plekken waar mensen graag wonen en werken.

HOE GAAN WE DAT DOEN?

"De grote verbouwing van Nederland" is een zaak van de lange termijn die we nu al in gang moeten zetten. Daarbij willen we:

- In brede coalities volop gebruik maken van de kennis en energie van de samenleving. Weg met het hokjes-denken! We moeten onder andere naar een beleid dat zich richt op topnetwerken in plaats van topsectoren.
- De potentie en innovatiekracht van mensen benutten. Met labs en experimenten leren we van nieuwe gebiedspraktijken.
- Aandacht geven aan het hele land. Geef ook aandacht aan de perifere en minder sexy gebieden.
- Gebieden uitdagen om met innovatieve oplossingen te komen die passen bij dit gebied en daarmee de gebieden de verantwoordelijkheid en vrijheid geven.

WE KUNNEN HET!

Nederland heeft zijn vermogen tot aanpassing aan nieuwe omstandigheden al meermaals bewezen. Neem de wederopbouw en het Deltaprogramma. En het is niet alleen de overheid die zich aanpast. Vernieuwing komt uit alle hoeken van onze energieke samenleving: overheid, bedrijfsleven, de wetenschap en burgers, individueel en collectief. Kijk bijvoorbeeld naar de digitaliseringsprojecten *4G en hightech in Brainport*. Juist samenwerking is van belang om te zorgen dat we voorop gaan lopen. "Wij maken Nederland" roept het nieuwe kabinet op om de kracht van deze samenwerking te benutten en activeren.

